

waresortiment. Branchen ønsker, at „omkostningsstigninger skal kunne inddækkes på enkelte varer eller grupper af varer, når dette kan ske, uden at prisudviklingen bliver påvirket væsentligt, og under forudsætning af, at der kan føres et forsvarligt regnskab herover“. Det tilføjes, at der herigennem kan spares de omkostninger, der er forbundet med fremstilling af nye prislister, prisskilte, reklamesager, kataloger samt hulkort. Det oplyses, at et stor firma inden for branchen skal ændre ca. 200.000 hulkort ved generelle prisændringer.

Eksempel e: Idet henvises til bemærkningerne i indledningen af denne skrivelse skal det henstilles, at virksomheder, der er kontrolleret i henhold til monopollovens § 24, meddeles generel dispensation fra avancestoploven, således at prisfastsættelsen alene foregår i overensstemmelse med monopollovens regler — og efter sædvanlig praksis for den pågældende branche eller virksomhed.

Industrirådet finder det tvivlsomt, om den foreslåede „lov om anmeldelse af vejledende priser m. v.“ for varer repræsenterer en virkelig lempelse i forhold til den gældende lov om vejledende priser m. v. Det foreslås ganske vist, at ændringer i de vejledende priser kan gennemføres uden forudgående tilladelse, men der vil i virksomhederne herske en betydelig usikkerhed på grund af manglende kendskab til omkostningsforholdene i forhandlerkredsen, der kan være uensartet. Selv om ansvaret for forhandlerens overholdelse af avancestoploven ligger hos ham selv, vil hans leverandør nødtigt „opfordre“ forhandleren til at overtræde denne lov ved at fastsætte vejledende priser, som forhandleren *ikke må* anvende.

Den hidtil gældende midlertidige lov har medført en for en midlertidig lov utilsigtet strukturændring i prisfastsættelsen. Mange virksomheder har følt sig tvunget til at forlade de vejledende priser og i stedet opkræve rene nettopriser. På dagligvareområdet, hvor der er lave nominelle bruttoavancer (og omkostninger) har monopoltilsynet dog i vidt omfang givet dispensation til forhøjelse af de vejledende priser, mens dette sjældent har været tilfældet, hvor det drejer sig om varige goder, hvor forhandlernes omkostninger (og dermed bruttoavancer) er nominelt væsentligt højere.

Der har derfor været et uheldigt incitament for forhandlerne til at fremme afsætningen af varer (ofte udenlandske), for hvilke der ikke er fastsat vejledende priser, på bekostning af de varer, for hvilke anvendelse af vejledende priser er nødvendig, bl. a. i tilknytning til landsomfattende annoncekampagner. Da det yderligere er Industrirådets erfaring, at vejledende priser på vigtige områder inden for varige goder indebærer lavere bruttoavancer, end forhandlerne selv fastsætter for tilsvarende varer, vil man forstå, at en tendens væk fra varer med vejledende priser samtidig betyder en tendens til større samlede bruttoavancer i forhandlerledet.

Industrirådet vil finde det helt nødvendigt, at der fra 1. november sikres anvendelsen af de vejledende priser en beskyttelse på de brancheområder, hvor de vejledende priser indebærer en lavere bruttoavance, end der af forhandlerne selv fastsættes for tilsvarende varer. Dette kan kun ske, hvis der i disse tilfælde tillades (dispensation efter avancestoploven) samme *procentvise* forhøjelse af den vejledende pris, som finder sted i salgsprisen til forhandleren. Der vil endog være behov for yderligere dispensation til opretning for enkeltvirksomheder, der kom i klemme den 18. november 1967, og siden har været tvunget til at arbejde med en lavere forhandleravance end deres konkurrenter, der også arbejder med vejledende videresalgpriser.

Efter den hidtidige lov har der i enkelte tilfælde været givet dispensation til at forhøje de vejledende priser med samme „krone og øre“-beløb, som fabrikationsvirksomhederne forøger sine salgspriser til forhandlerne. En sådan tilladelse har i adskillige tilfælde været værdiløs, fordi det med et stort varesortiment medfører urimelige beregningsarbejder, og fordi de nye vejledende priser er uacceptable for forhandlerne, der derigennem intet får til dækning af egne omkostningsforhøjelser. Da vejledende priser virker som maksimalpriser, vil forhandleren i stedet yderligere forøge sin indsats for at sælge de varer (ofte udenlandske), for hvilke han selv kan fastsætte en passende bruttoavance.

§ 1, stk. 3, giver monopoltilsynet beføjelse til at undtage fra anmeldelsespligten. Flere virksomheder, der afsætter den overvejende